

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

6 december 2023

Kenmerk

DGA-DAD / 43377841

nota

Beslisnota bij de Kamerbrief over recente moties
aangaande Dierproeven en TPI

Kopie aan

Bijlage(n)

4

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

U heeft tijdens het commissiedebat en tweeminutendebat dierproeven en transitie naar proefdiervrije innovatie (TPI) op 9 mei en 16 mei van dit jaar een aantal toezeggingen gedaan en de Kamer heeft een aantal moties aangenomen. Voor de zomer heeft u de Kamer al over een deel van de aangenomen moties en toezeggingen geïnformeerd, in bijgevoegde brief informeert u de Kamer over het overige deel.

Tegelijkertijd informeert u de Kamer over drie rapporten, een adviesrapport van het Nationaal Comité advies dierproevenbeleid (NCad) over *'De beschikbaarheid en toegankelijkheid van menselijk weefsel voor biomedisch onderzoek en onderwijs'*, een adviesrapport van bureau EMMA *'Naar meer proefdiervrije innovatie, een volgende stap in de transitie'* en de jaarlijkse dierproevencijfers (Zodoende 2022).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Bijgevoegde Kamerbrief te ondertekenen en deze mede namens de minister van OCW aan de Kamer te sturen.
- Vooruitlopend op publicatie van de Zodoende door de NVWA alvast met deze brief de Kamer te informeren over de aantallen dierproeven in 2022.
- Het TPI-programma voort te zetten en de Kamer in het voorjaar over de doelstellingen van het programma voor de komende 5 jaar te informeren.
- Naar aanleiding van de aanbeveling van het NCad om het initiatief Health-RI actief voor langere tijd te steunen, te onderzoeken of dergelijke structurele steun nodig en mogelijk is.

Kernpunten

- Reactie op de motie (en toezegging) van leden Wassenberg, Graus, Beckerman en De Groot waarmee de regering verzocht wordt om te onderzoeken hoe de structurele toepassing van systematic reviews (SRs) beter geïmplementeerd kan worden (Kamerstuk motie 32336-145).
 - SRs worden binnen het proefdieronderzoek nog niet breed toegepast, omdat deze relatief complex, tijdrovend en kostbaar zijn. Een SR is overigens niet voor elk soort onderzoek geschikt, soms zijn andere vormen van een synthesis of evidence passender.
 - U stimuleert de verspreiding van praktijk van SRs al door via ZonMw financiering beschikbaar te stellen voor training en uitvoer van SRs. Het budget hiervoor heeft u recent verhoogd. Daarnaast voert ZonMw veranderingen door in deze financiering om de praktijk van SRs nog breder te verspreiden.
 - ZonMw rondt in opdracht van OCW een onderzoek af naar methoden om de transparantie van proefdieronderzoek (o.a. t.b.v. SRs) te verhogen. De minister van OCW informeert de Kamer in het voorjaar over de resultaten. Het advies is daarom die resultaten af te wachten.
- De motie van leden Wassenberg en Beckerman (Kamerstuk 32336 nr. 146) ligt op het beleidsterrein van de minister van OCW. Deze motie verzoekt om in overleg met de betrokken kennis- en onderwijsinstellingen te onderzoeken hoe kennis over (en de toepassing van) SRs vast onderdeel kan worden van medisch-biologische opleidingen.
 - De onderwijsinstellingen gaan zelf over het curriculum, daarom is de minister van OCW in gesprek met de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU) en Universiteiten van Nederland (UNL) over welke mogelijkheden de kennis- en onderwijsinstellingen zien voor uitvoering van deze motie.
- De toezegging (TZ202305-017) om de Kamer in het najaar te informeren over de implementatie van systematic reviews in bestaande wetgeving (Toezegging ID 6048).
 - Dit is met de centrale commissie dierproeven (CCD) besproken. In het proces van vergunningverlening werkt de CCD reeds met zogenoemde 'synthesis of evidence'.
- De toezegging (TZ202305-016) om de Kamer in het najaar te informeren over de gesprekken met EU-lidstaten over validatie.
 - De Europese Commissie gaat een stappenplan opstellen voor afbouw van dierproeven. Nederland participeert actief in die gesprekken.
 - U heeft samen met de Commissie een voorstel voor een European Research Area ingediend, validatie van proefdiervrije innovaties maakt daar onderdeel van uit.
- Aanbieden van de rapportage van bureau EMMA komt voort uit de TPI-beleidsactielijn "Dialoog voeren & verhalen delen", een belangrijk aandachtspunt binnen een transitie.

- In deze brief gaat u in op een aantal concrete meer sturende handelingsperspectieven die u mede naar aanleiding van dit rapport onderdeel van het TPI-beleid heeft gemaakt.
- Aankondiging van jaarcijfers dierproeven 2022 (Zodoende 2022) en onderzoek niet-humane primaten.
 - Er is een lichte stijging van het aantal dierproeven te zien in 2022 ten opzichte van het jaar ervoor. U geeft aan een diepere analyse op de cijfers te laten uitvoeren.
 - De NVWA publiceert het totale rapport op hun website. Het advies is, gezien de politieke aandacht voor dit onderwerp, de belangrijkste cijfers alvast te delen met de Kamer.
 - De commissie die in opdracht van de minister van OCW onderzoek doet naar mogelijkheden voor een verdere verlaging van het aantal proeven met niet humane primaten is eind november van start gegaan. Het instellingsbesluit van de Commissie zal op korte termijn door OCW gepubliceerd worden.
- NCad advies *'De beschikbaarheid en toegankelijkheid van menselijk weefsel voor biomedisch onderzoek en onderwijs'*,
 - Het NCad doet de aanbeveling om het initiatief Health-RI langdurig te steunen. Het advies is eerst nader te bekijken of dat noodzakelijk is en hoe die steun er dan uit moet zien, er is voorlopig nog financiering beschikbaar.
- Vervolg
 - Het TPI-programma loopt formeel tot einde dit jaar, gezien de uitdagingen die er nog liggen is het advies het programma voort te zetten.
 - Het advies is om de Kamer komend voorjaar te informeren over de doelstellingen voor het programma voor de komende vijf jaar. Naast de handelingsperspectieven uit het EMMA-rapport kan u dan ook het nog te verschijnen NCad-rapport, met een evaluatie van het in 2016 verschenen rapport 'transitie naar proefdiervrij onderzoek' daarin meenemen.